

24.9.2024

LAUSUNTO LAPIN LIIKENNESTRATEGIA 2050

Lausunnon antaja: Finnish Lapland Tourist Board ry / Lapin Matkailuelinkeinon Liitto (LME)

Luonnos Lapin liikennestrategiaksi 2050 on hyvä kuvaus tarpeista kehittää Lapin liikennejärjestelmää. Pidämme erityisen tärkeänä, että liikennejärjestelmässä huomioidaan matkailun henkilöliikenteen tarpeet. Se pitää sisällään sekä kotimaasta, että ulkomailta Lappiin saapumisen ja matkailijoiden liikkumisen alueen sisällä liikenteen solmukohdista matkakohteeseen, matkailukeskusten sisällä, sekä niiden välillä. Lapin matkailu on kasvanut ja kehittynyt voimakkaasti viime vuosina, ja alue houkuttelee yhä enemmän matkailijoita kaikkialta maailmasta. Matkailuelinkeino tarvitsee toimiakseen ja työllistääkseen niin vahvaa lentoasema, kuin tie- ja rautatieverkostoakin.

Toimintaympäristön muutokset

Lapin liikennestrategian taustatyössä on tunnistettu muutoksia toimintaympäristössä. Matkailun osalta keskeisimmäksi on nostettu matkailusesongin kausiluonteisuus. Kausiluonteisuus on edelleen vahvasti läsnä Lapin matkailussa, mutta pidämme tärkeänä korostaa kehitystä kohti ympärivuotisuutta. Ympärivuotisuus on jo nyt kehittynyt vahvasti. Tämä näkyy esimerkiksi matkailuyritysten pidempinä aukiolokausina, vahvana tuotekehitys- ja markkinointityönä sekä uusina ympärivuotisina suorina kansainvälisinä reittilentoina Lappiin. Nämä tulevat näkymään kasvavina ympärivuotisina asiakasmäärinä strategiakauden aikana.

Toinen toimintaympäristössä tunnistettu muutos on itsenäisen matkailun suosion kasvu. Tämä on maailmanlaajuinen suuntaus, joka näkyy myös Lapissa. Ulkomaisissa asiakkaissa muutokset näkyvät selkeimmin, koska kotimaiset ovat jo aiemmin matkailleet hyvin itsenäisesti. Kun asiakkaat eivät enää liikkuaan ryhmien kuljetuksissa, kasvaa tarve erilaisille liikenteen palveluille ja matkaketjuille. Itse liikennepalveluiden lisäksi asiakkaat tarvitsevat entistä enemmän tietoa niistä matkan suunnittelun tueksi.

Visiot ja tavoitteet

Liikennestrategiassa on määritelty visio ja tavoitteet sekä vuoteen 2036, että vuoteen 2050, joka on sidottu maakuntakaavoituksen aikatauluun. Visio ja tavoitteet vuoteen 2036 ovat erittäin hyviä ja konkreettisia. Pidämme hyvänä, että tavoitteissa huomioidaan henkilöliikenteen osalta sekä matkailun, että paikallisten arjen liikkuminen. Myös vuoden 2050 visio ja tavoitteet ovat hyviä, mutta niissäkin olisi hyvä korostaa, että henkilöliikennettä tarvitaan sekä paikallisten, että matkailijoiden liikkumiseen.

Finnish Lapland Tourist Board ry / Lapin matkailuelinkeinon liitto

Valtatie 82 A 4, 99100 Kittilä

www.lme.fi

Lentoliikenne

Toimiva lentoliikenne on erityisesti kasvavan kansainvälisen matkailun edellytys. Kaikki Lapin lentoasemat tulee pitää liikennöitynä ja valmiina tulevaisuudessa palvelemaan myös uusia kestäviä käyttövoimia käyttäviä lentoja. Helsinki- yhteyden lisäksi liikenne on kasvanut rajusti kansainvälisessä suoraan Lappiin suuntautuvassa reittiliikenteessä. Ensimmäiset ympärivuotiset reittilennot on julkaistu ja jatkossakin on tärkeä kehittää lentoliikennettä ympärivuotisemmaksi. Suorat kansainväliset lentoyhteydet tuovat myös uudenlaisia mahdollisuuksia yhdistää matkakohteita sekä Suomen, että naapurimaiden pohjoisosissa. Tämä puolestaan luo entistä enemmän tarpeita toimiviin matkaketjuihin eri matkakohteiden välillä varsinkin, kun yhä useampi matkailija matkustaa itsenäisesti. Matkaketjujen osalta tarvitaan panostusta sekä riittäviin ja matkailijoita palveleviin liikenneyhteyksiin sekä siihen, että matkailija löytää tietoa liikenneyhteyksistä. Vahva lentoliikenne palvelee matkailijoiden ja matkailuelinkeinon lisäksi myös paikallisia ja muita elinkeinoja.

Raideliikenne

Matkailijoiden kiinnostus junalla matkustamista kohtaan kasvaa vahvasti ilmastotietoisuuden kasvun myötä. Tällä hetkellä suurin osa junalla Lappiin saapuvista matkailijoista on kotimaisia. Tulevaisuudessa myös rajat ylittävälle kansainväliselle junamatkailulle kaikille Lapin rataosuuksille tulee luoda paremmat edellytykset. Vuonna 2024 valmistuva Laurila – Tornio – valtakunnan raja -rautatien sähköistys ja peruskunnostaminen mahdollistaa Ruotsista tulevan junaliikenteen yhteensovittamisen Suomen junaliikenteen kanssa. Liikenne ja aikataulut molemmin puolin rajaa tulee sovittaa yhteen niin, että Ruotsin läpi Keski-Euroopasta tuleva matkailija voi jatkaa matkaansa junalla sujuvasti Suomen puolella. Myös yhteys Torniossa pohjoiseen, sekä Kolarin, että Kemijärven suuntaan, tulisi huomioida. Ei riitä, että liikenne jatkuu Torniossa etelään.

Pidämme hyvänä, että hallitusohjelmaankin sisältyvä Kolarin radan sähköistäminen on nostettu ensimmäiseksi raideliikenteen toimenpiteeksi tässä strategiassa. Se on tärkeä henkilöliikenteen kasvattamisen edellytys Tunturi-Lapin alueelle, jossa on merkittävää matkailuliiketoimintaa useammassa matkailukohteessa. Kolarin rata palvelee sekä Tornionjokilaaksoa, Yllästä, Leviä, Muoniotta, Enontekiötä että laajasti ympäröiviä alueita. Matkailun lisäksi radan sähköistäminen palvelee muita elinkeinoja ja huoltovarmuutta. Samalla radan sähköistäminen edistäisi junaliikenteen päästöjen vähennystä. Tulevaisuudessa Kolarin rata voi toimia myös linkkinä Ruotsin ja Norjan rataverkkoon.

Myös rataosuuden Kemijärvi – Salla liikennöintiin palauttamista tulisi selvittää, jotta henkilöliikennettä voitaisiin jatkaa myös nykyistä idemmäksi. Lapissa tehtävien investointien lisäksi koko pääradan riittävä kunto ja kapasiteetti ovat oleellisia Lappiin tulevalle rautatieliikenteelle.

Vastaavalla tavalla kuin lentoliikenteessä, myös junaliikenteessä on tärkeä varmistaa matkaketjut edelleen rautatieasemilta matkakohteisiin. Sujuva matkaketju perille saakka lisää junamatkustuksen houkuttelevuutta sekä kotimaisten, että kansainvälisten asiakkaiden näkökulmasta.

Tieliikenne

Maantieliikenteen taso ja turvallisuus ovat tärkeitä Lapin matkailulle. Etenkin kotimaisista asiakkaista moni saapuu Lappiin maanteitse omalla autolla. Myös lentäen tai junalla saapuvat siirtyvät Lapissa matkailukohteisiin, palveluiden luo ja luontokohteisiin maanteitse. On erittäin tärkeää, että tässä strategiassa on nostettu sekä nimettyjen tieosuuksin parantaminen ja kehittäminen, että yleisesti tieverkon kunnosta huolehtiminen. Tieverkon korjausvelka on viime vuosina kasvanut huolestuttavasti ja tilanteen korjaamiseksi tarvitaan perusväylänpidon rahoitukseen merkittävää korotusta.

Kunnioitavasti,
Lapin Matkailuelinkeinon liitto

Finnish Lapland Tourist Board ry (Lapin Matkailuelinkeinon liitto ("LME")) on Lapin matkailuyrittäjien yhdistys, jonka tavoitteena on valvoa matkailualalla toimivien yrittäjien yleisiä ja yhteisiä etuja, edistää jäsentensä välistä yhteistoimintaa, parantaa alan yleisiä toimintaedellytyksiä ja nostaa matkailualan arvostusta.